

[Helle Degn]

linje, som peger på en forebyggende indsats og på ophjælpning af u-landenes egen fødevarerproduktion.

Af hr. Gades udtalelser og af dagspressen fremgår det, at der hersker en vis begrebsforvirring omkring fødevarer: hvad fødevarebistand er, og hvad katastrofebistand er.

Den danske fødevarebistand udgør 8 pct. af vores samlede bistand. I 1984 sender Danmark for 370 mill. kr. fødevarer af sted til u-landene, og jeg har set lidt nærmere på, hvad det er, vi sender af sted f.eks. gennem Verdensfødevarefonden. Siden 1963 har vi primært sendt vores egen overskudsproduktion af smelteost og dåseføde af sted. Disse produkter er nok ikke lige de mest velegnede i u-landskøkkenet. Her i 1983 og 1984 har man så forsøgt at nedtrappe smelteosten til fordel for rapsolie og gule ærter, og dåsekødet har man bibeholdt i de samme mængder. Hvorfor nu hænge sig i smelteosten eller dåsekødet? Jo, fordi disse eksempler fortæller os noget om, at det ikke er alle overskudsproduktioner og -produkter, som er lige velegnede at sende af sted.

Lige så kritiske skal vi være, når vi vurderer EFs overskudsproduktioner. Naturligvis er jeg enig med dem, der synes, at EFs indsats skal øges også på samhandelsområdet med udviklingslandene. I EFs fødevarebistand udgør hvede den største varegruppe, hvede, som knap nok kan produceres i tropisk Afrika. Det, der sker, er, at vi binder byboerne i de afrikanske lande til de fremmede produkter, til afhængighed af de europæiske bønder, langt, langt stærkere, end vi binder dem til deres eget lands bønder og deres egen hjemlige landbrugsproduktion. Det, der beklageligvis sker, er, at vi i stedet for at hjælpe skaber afhængighed og underminerer landenes egen landbrugspolitik og økonomi. Det er derfor også svært at få fødevarebistanden til at indgå i en egentlig udviklingspolitik. Jeg tror derfor, det er vigtigt, at man er klar over, at skal fødevarerhjælpen være andet end blot akut hjælp, må den indgå i programmer, hvor man udvikler fødevarerproduktionen i modtagerlandene.

I øjeblikket er sultbilledet prentet ind på vores nethinder som en grusom realitet. Derfor gælder det selvfølgelig om at få fødevarer og medicin ud så hurtigt som muligt til dem, der behøver det. Men der er grund til at skelne mellem vores vanemæssige fødevarerhjælp

og så den katastrofenødhjælp, hvor vi i 1983 har brugt 75,2 mill. kr. og for 1984 bruger 99,7 mill. kr.

Efter socialdemokratiets opfattelse vil det være forkert, hvis den nuværende situationsstemning skaber grobund for en intensiveret levering af overskudsprodukter fra vores verden. Der er først og fremmest brug for en rigtig udviklingsbistand til omlægning af de afrikanske bondebrug til egen effektiv fødevarerproduktion.

Man kan overveje, om vi kunne spare nogle ressourcer, som vi i dag bruger til at frembringe vores egen overskudsproduktion, og i stedet bruge pengene til udviklingsbistand, eller om vi i det mindste kunne forstærke den indsats, som går ud på at opkøbe overskudsproduktion i ét u-land, og derefter fordele denne produktion, f.eks. af majs, til andre u-lande med en lignende produktion, men med en underskudsproduktion samme år. Det ville nok være en bedre hjælp.

Hvorfor kan vi ikke sende EFs overskudslagre af sted til de sultne? Det kan vi bl.a. ikke af de mange grunde, jeg nu lige har omtalt. Overskudslagrene i EF fortæller os måske mere om, at vores egen fælles landbrugs politik ikke fungerer. Problemerne bør vi i alle tilfælde ikke sende videre.

I anledning af denne debat i dag har folketings medlemmer fået en henvendelse fra landbohøjskolens u-landsgruppe, hvoraf jeg kan forstå, at den deler vores opfattelse angående overskudsproduktion. På den baggrund vil jeg også anbefale ministeren at passe på tryk udefra, f.eks. fra Landbrugsrådets måske nok i denne sammenhæng noget snævre interesser.

Efter socialdemokratiets opfattelse er det meget vigtigt, at Danmark satser på lang sigt i vores bistandspolitik, og her vil jeg særlig nævne en indsats for støtte til omstilling af nomade- eller halvnomadelandbruget, støtte til øget skovplantning, støtte til de alternative energiformer, støtte til nye fyringsenheder og en egentlig briketfabrikation.

Den indsats, som skal gøres for at løse hungerproblemerne i verden, er for stor til, at man kan tro på, at de private hjælpeorganisationer kan klare det. Det er vores samlede bistandsindsats, vi her taler om. Det tror jeg forespørgerne er enige med mig i. Her er også tale om, at alle lande skal hjælpes, ikke kun de lande, som tilfældigvis i dag eller i